

Yëkkuö kit Pablo tö Galacia wakpa a Gálatas

Pablo tö yëkkuö i' kit Jesús mik erblökwakpa tso' ká kiè Galacia e' shuà ká wa'ñe e'pa a ikimoie. Iekkëta ie'pa kos e' kě dör Israel aleripa. E' kuëki kam ie'pa erblö Jesús mik eta ie'pa kě tö Moisés ttè dalöiëno e' dalöiè. Mik Pablo dë'rö Jesús ttè buaë kkachök ie'pa a eta ie' tö ie'pa a iché tö kě se' tsatkërpa Moisés ttè dalöiëno e' dalöiè wa.

Erë mik ie' mineane eta Israel aleripa shuà pë' demi e' ö tö ie'pa dör Jesús mik erblökwakpa. E'pa tö ie'pa wöbla'weke sulu ikitöwoie. Ie'pa tö iché tö se' kě tsatkërpa Jesús mik erblè e' ë wa. E' kuëki ñies se' kawöta Moisés ttè dalöiök. Ì sulu e' wöklö'woie Pablo tö yëkkuö i' kit. Jesús mik erblökwakpa tö s'wöbla'uk kache ttè wa, e'pa ki'wà buaë, e' kuëki Pablo tö yëkkuö i' kit as ie'pa tso' tts'ka iyöki ena ie'pa shulir er bua' wa. S'wöbla'uk kache ttè wa e'pa tö icheke tö Pablo kě dör Jesús tteköl chökle ie' kě wà Moisés ttè e' dalöiëne e' kuëki.

Pablo tö iché Jesús mik erblökwakpa a tö Jesús wák tö ie' klö' kanëblök ittekölie. Ñies ie' tö iché tö Jesús mik erblè e' ë wa Skököl tö se' klö'wëmi wës pë' buaë yësyësë es. Kě dör Moisés ttè dalöiè wa Skököl tö se' tsatkeke. E' skéie ie' er buaë ché se' a e' wa ie' tö se' tsatkeke senoië ie' a iWiköl wa. E' kkacheke Pablo tö yëkkuö i' ki.

Shkë'wè

¹ Ye' dör Pablo. Ye' dör Jesús ttekölpa tsá, e'pa eköl. Ye' kë kine s'ditsö wá ñies ye' kë patkëne s'ditsö wá. E' skéie Skëköl dör S'yé tò Jesús shkeo'kane, e' ena Jesucristo, e'pa tò ye' patkè' ie' tté buaë pakök.

² Ye' tso' yëkkuö i' shtök Skëkëpa Jesús icha erule erule kos tso' Galacia e'pa a. Ye' ena s'yamipa kos tso' ye' ta íe, e'pa tò a' kos shke'wémi.

³ Skëköl dör S'yé ena Skëkëpa Jesucristo, as e'pa er buaë chö ena sene bërë mù a' a.

⁴ Jesucristo e' me'ttsa ttèwá se' nuì skéie wës Skëköl dör S'yé e' ki ikiane es. E' o' ie' tò se' yottsá sene sulu kos tso' ká i' a e' ulà a.

⁵ ¡ie' kíkòkasö këkraè! Es idir.

Jesús tté buaë, e' dör etkëme

⁶ Ye' tò a' me'at, e' itökì bet ta, Skëköl olo'yé a' tò. Ie' tò se' klöo'bak. Ie' er buaë ché tajë se' a Cristo batamik. Erë ie' olo'yé a' tò. E' skéie a' tso'ne tté kuá'kì klö'uk. E' tò ye' tkiwéwá eriwéka tajë. Welepa tò ichéke tò tté e' dör Jesús tté buaë,

⁷ erë e' kë dör es. Jesús tté buaë mokì, e' dör etkëme. Pë' welepa de a' wökir a ká chöukwa tté kuá'kì wa. Ie'pa tò Cristo tté buaë, e' kì kuötkéka. Es ie'pa tò ie' tté buaë mokì e' shkulì'wëke.

⁸ Erë ye' tò a' a ichè tò yi tò tté kuá'kì pakeke a' a Jesús ttéie, kë dör wës sa' tò a' a ipaka' kuaë es, e' ta as ese wák kichatër. Kë ye' tkine tò ye' wák alè tò ipakè ö Skëköl biyöchökwak wele datse ká jaì a, ese tò tté kuá'kì pakè a' a, as esepa kichatër.

⁹ Ye' tò a' a iskà chène: Yi tò tté kuá'kì paké a' a Jesús ttéie, kë dör ie' tté buaë paka' sa' tò a' a e', kë dör tté klöo' a' tò kewe e', e' ta as ese wák kichatër.

10 ¿Ima a' ibikeitsè? Ye' ttöke es, ¿e' wa ye' atak buaë Skëköl ta ö s'ditsö ta? Ye' mú atak buaë s'ditsö ta, e'ma ye' kë dör Cristo kanè méso moki.

Jesús tté buaë, e' kë dë'bitu s'ditsö wa

11 A yamipa, a' wa ijchenú tö Jesús tté buaë pakekeyö, e' kë dë'bitu s'ditsö wa.

12 Tté e' kë yéne yi wa ye' a, kë yi wa ye' wöblane iwa, e' skéie Jesucristo wák tö ikkayë' ye' a.

13 Wes ye' bak senuk judiowak tté dikia, e' ttsëule a' wa buaë. Ye' bak Skëköl icha e'pa we'ikök siarë töiök kësik wa. Ye' éna ie'pa ewakwa seraa.

14 Mik ye' bak judiowak tté dikia, eta ye' tö sa'yépa bak e' ser kos iuté buaë yësyësë, iwakpa bak kos ye' ta e' këska', e'pa taië tsata.

15-16 Erë Skëköl er buaë ché ye' a taië, e' kueki ie' tö ye' shukitbak iwák a, kam ye' kur e' yöki. Ie' tö ye' klöo'bak kaneblök ie' a. Mik ie' éna ilà kkachak ye' a, eta ie' tö ye' a ikkaché as ye' tö ilà tté buaë e' pakö pë' kë dör judiowak esepa a. Mik ie' tö ilà kkaché ye' a, eta ye' kë dë' s'ditsö ska' e' yuök.

17 Ñies ye' kë dë' Jerusalén, wëpa dör Jesús ttekölpa tsá ye' yöki kewe, e'pa ska' e' yuök ie'pa tté wa. E' skéie bet ye' mía Arabia, e' ukuöki ta ye' dene Damasco.

18 Dwas de mañal, e' ukuöki ta ye' mía Jerusalén Pedro, kë suule ye' wa, e' sauk. Erë kë ye' sene ie' ska' ká taië, domingo bötö ë.

19 Ñies Santiago dör Skëképa Jesús ël, e' suéyö. Erë kë ye' wa Jesús ttekölpa tsá, e'pa malepa sune.

20 Moki ye' tö a' a ichè Skëköl wörki tö ì shtekeyö yëkkuö i' ki, e' dör moki.

21 E' ukuöki ta ye' mía bánet Siria ena Cilicia.

22 E' k^éwö ska' t^á Cristo icha erule erule tso' Judea, e'pa w^á ye' t^{té} jcher, erë ie'pa k^é w^á ye' s^uule.

23 Ie'pa t^ö itt^{sé}: “Pablo bak se' we'ikök, t^{té} mik se' erblöke e' olo'yakw^á ie' éna, erë i'ñe t^á ie' tso'ne ipakök.”

24 E' ku^ékⁱ ie'pa t^ö Sk^éköl kⁱk^ék^á t^{ajé} ye' ku^ékⁱ.

2

1 D^uas de dabom eyök kⁱ tk^{él} (14), e' ukuökⁱ t^á ye' skà míane Bernabé t^á Jerusalén. Ñies Tito mí^á ye' t^á.

2 Sk^éköl t^ö ye' a ikkay^é t^ö ye' kawöt^á shkök Jerusalén ttök Sk^ék^épa Jesús icha k^{os} e'pa wökirpa t^á, e' ku^ékⁱ ye' mí^á. Se' ulitane w^á ie'pa s^uule t^ö ie'pa dör se' wökirpa. Mik ye' de Jerusalén, et^á t^{té} bua^é pakekeyö p^é k^é dör judiowak esepa a, e' wa pakéneyö se' wökirpa ulitane e'pa é a bánet isu^oie t^ö iy^éne ö k^é iy^éne. Ye' k^é kⁱ ikiane t^ö yi t^ö ich^é t^ö Jesús kan^é k^{os} o'bituyö, e' dör é.

3 Ie'pa t^ö ich^é t^ö t^{té} pakekeyö, e' dör bua^é y^ésy^és^é, k^é ì skà kianeia. Tito mirw^á ye' t^á, e' dör griegowak, e' ku^ékⁱ ie' tottola k^é kkuölit t^éule tsir w^{es} judiowak wöblar es. Erë ie'pa k^é w^á ie' kàne itóttola kkuölit t^{ök} tsir.

4 Erë p^é welepa tso' ee e' ch^ö t^ö ie'pa dör Jesús mik erblök^wakpa, erë k^é idör es. Ie'pa k^é ichópa t^ö Tito tottola kawöt^á kkuölit t^ée tsir, e' ma s'wökirpa k^é w^á ì y^éne. P^é esepa tso' se' shu^á se' weblök b^{ér} t^ö w^{es} se' s^{er} bua^é, t^ts^é'r bua^é Cristo Jesús t^{té} a. Ie'pa a t^á k^é idör bua^é t^ö k^é se' t^ö judiowak t^{té} dalöi^éno e' iut^èia. Ie'pa kⁱ ikiane t^ö se' klörw^{ane} t^{té} ñe' ulà a.

⁵ Sa' k̄i ikiane tō Jesús tté buaë mokië, e' ë klö'ù a' tō kekraë. E' kuek̄i sa' k̄ë w̄a ie'pa ttè iütene yës.

⁶ Se' wökirpa kiësö skökëpa taië, e'pa iché tō ttè pakekeyö e' dör buaë. Ie'pa k̄ë w̄a ik̄i kuötkëne yës. (Skököl a ta se' ulitane dör ñies ëme, e' kuek̄i é yö ichè tō ie'pa dör kékëpa taië ö k̄ë idör es, e' k̄ë k̄i ye' tkine.)

⁷ Ie'pa éna iane tō Skököl tō kanè me'at ye' ulà a Jesús tté buaë pakök, p̄ë' k̄ë dör judiowak, esepa a, w̄es ie' tō kanè me'at Pedro ulà a ipakök judiowak a es.

⁸ Skököl tō Pedro patkë' Jesús tté buaë pakök judiowak a, e' ë tō ye' patkë' ipakök p̄ë' k̄ë dör judiowak esepa a.

⁹ Santiago ena Pedro ena Juan, e'pa s̄uule se' ulitane w̄a tō ie'pa dör se' wökirpa kibiie. Ie'pa éna iane tō Skököl er buaë yë' ye' a kanè i' wa. E' kuek̄i ie'pa ulà mé ye' a ena Bernabé a iwà kkachoie tō ie'pa tō sa' klö'wé ie'pa k̄iie. Ie'pa éna iane tō Skököl tō sa' patkë' Jesús tté buaë pakök p̄ë' k̄ë dör judiowak esepa a, erë ie'pa patkë'itö ipakök judiowak a. Es buaë idir ie'pa a.

¹⁰ Ýyi etkë kié ie'pa tō sa' a, e' dör tō s'yamipa siarëpa serke Jerusalén, esepa k̄imè sa' tō. E' wawekeyö kekraë er bua' wa.

Pedro uñé Pablo tō Antioquía

¹¹⁻¹² Erë e' ukuök̄i ta mik Pedro demi Antioquía sa' pakök, eta k̄ewe ie' chköke buaë Jesús mik erblökwakpa k̄ë dör judiowak, esepa ta. Erë s'yamipa dör judiowak datse Jerusalén, patkë' Santiago tō, e'pa de. E'pa tō iklö'wé tō s'yamipa k̄ë dör judiowak, esepa kawöt̄a itóttola kkuölit tök

tsir. Ñies ie'pa tö iklö'wé tö esepa kawöta senuk wës judiowak ser es. Pedro suane ie'pa yöki, e' kueki mik ie'pa de, eta ie' e' batséttsa wépa kë dör judiowak, esepa yöki. Ie' kë chköia ie'pa ta ñita.

¹³ Ñies judiowak malepa tö Pedro e' a' ñe' es, e' wambléñak dö Bernabéé.

¹⁴ E' kueki, mik ye' isué tö Pedro kë ku' iwà iütök yësyësë wës Jesús tté buaë moki tö ichè es, eta ye' tö ie' a' iché sulitane kukua: “Be' tso' e' ök. Be' dör judiowak, erë be' kë serku' wës judiowak ser es. ¿Iök be' tö, pë' kë dör judiowak, esepa keke senuk wës judiowak ser es?

¹⁵ Se' böi dör judiowak se' ditséwö wa. Se' kë dör pë' sulusipa kë tö Skököl dalöie esepa.

¹⁶ Erë se' wà ijcher tö Skököl kë tö se' klö'wëpa wës pë' buaë yësyësë es, Moisés ttè dalöiëno e' iütèsö e' batamik. Se' wà ijcher tö se' erblé Jesucristo mik, e' kueki ie' tö se' klö'wé wës pë' buaë yësyësë es. Ie' ichè tö ie' kë tö se' klö'wëpa wës pë' buaë yësyësë es, ttè dalöiëno e' iütèsö e' batamik. E' kueki se' böi erblétke Jesucristo mik as Skököl tö se' klö'ü wës pë' buaë yësyësë es. E' kë dör tö Moisés ttè dalöiëno, e' iütèsö buaë e' batamik.” Es ye' tö iché Pedro a.

¹⁷ E' ukuöki ta ye' tö ie'pa ulitane a' iché: “Se' erblöke Cristo mik, e' batamik Skököl tö se' klö' wës pë' buaë yësyësë es, e' wà paneke se' tö. Es se' kë erblöku'ia Moisés ttè dalöiëno e' mik. E' kueki judiowak tö se' chëmi tö se' dör i sulu wamblökwakpa wës pë' kë dör judiowak es. E' kueki ¿sö ichëmi tö Cristo tö se' ké i sulu wamblök? Au, kë idör es.

¹⁸ Se' éna iane tö Skököl kë tö se' tsatkepa ttè dalöiëno e' batamik. E' kueki se' kë erblëneia ttè e'

mik e' tsatkoie. Erë se' erbléne ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie, e' ta e' je' tó se' a ikkacheraë tó moki se' dör ì sulu wamblökwakpa, se' kě a iwà iutë nuk seraa e' kueki.

¹⁹ Mik ye' bak erblök Moisés ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie, eta ye' éna iane tó ye' kě a ttè e' iutë nuk yësyësë wes s'kawöta iütök es. E' kueki ye' éna iane tó nuì tso' ye' ki, e' ki Skëköl tó ye' kichaterattsä. E' kueki i'ñe ta ye' kě erblöia ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie. Ye' a ta e' dör wes ye' du'wa ttè dalöiëno e' yöki es. I'ñe ta ye' erblöke Cristo ë mik as ye' ser yësyësë Skëköl a. Cristo kötëwa krus mik ye' skéie ye' nuì patuoie,

²⁰ e' kueki e' dör wes ye' kötëwa ie' ta krus mik es. I'ñe ta e' dör wes kě ye' serku'ia es, erë Cristo serke ye' er a iWiköl wa. Ie' tó ye' dalëritsé, ie' e' mettsä ttëwa ye' skéie. E' ë mik ye' erblöke, e' mik ye' serke ká i' ki.

²¹ Es Skëköl er buaë ché ye' a, e' kě watepa ye' tó yës. Erë sene yësyësë mú dö se' ulà a ttè dalöiëno e' iutë wa, e'ma e' wà kiane chë tó Cristo kötëwa éme, kě wà ta'." Es ye' tó iché Jesús mik erblökwakpa tso' Antioquía, e'pa a.

3

Skëköl tó iWiköl mé se' a, se' erblö Jesucristo mik, e' batamik

¹ ¡A Galacia wakpa, wësua a' kě kabikeitsöta'! ¿Yi alibché a' ki, e' tó a' wöliwéka taië es? Jesucristo kötëwa krus mik se' skéie, e' tté wa sa' tó a' wöblaq' buaë yësyësë, e' wà ane buaë a' éna kuaë. Eta ¿wes ttè e' olo'yakne a' éna?

² I' chakeke ye' tō a' a, e' iutō: ¿Ì batamik Skëköl Wiköl dē' a' kī? ¿E' dör Moisés ttè dalöiëno e' iuté a' tō e' batamik? Au, kë idör es. Ie' dē' a' kī mik a' tō Jesucristo tté buaë e' ttsē' tã a' erblē' imik eta.

³ ¡A' kë kabikeitsōtã! Kuaë Skëköl tō se' yué ie' ala'rie iWiköl wa, erë ¿wes a' tō ibikeitsē ì'ñe tã' tō se' kawōtã Moisés ttè dalöiëno e' iutök se' wákpa diché wa as se' at buaë yësyësē ie' wōã?

⁴ Es idör, e' tã éme se' weine tajë Jesús tté buaë kuëkī. ¡Ayëcha, e' kë weinewa éme!

⁵ Ye' tō iskà chakéne a' a: ¿Skëköl tō iWiköl me' se' a, ñies ì kë or yi a ese o'itō a' shua, e' dör Moisés ttè dalöiëno e' iutèsō, e' batamik? Au, kë idör es. E' kōs o' Skëköl tō, se' tō Jesucristo tté buaë e' ttsē' tã se' erblē' imik e' kuëkī.

Abraham erblé Skëköl mik, e' kuëkī Skëköl tō ie' klō'wé wes pē' buaë yësyësē es

⁶ Es ibak ñies sa' yě bak kiè Abraham e' tã. Skëköl yëkkuō tō ichè: Abraham erblé Skëköl mik, e' kuëkī iklō'wéitō wes pē' buaë yësyësē es.

⁷ E' kuëkī a' wã ijchenú tō wépa erblō Skëköl mik, esepa dör Abraham aleripa chök.

⁸ Ká iaiaë Skëköl ibikeitsbak tō mik pē' kë dör judiowak, esepa erblé ie' mik, eta ie' tō ie'pa klō'weraë wes pē' buaë yësyësē es. E' kuëkī tté buaë e' tso' kitule ie' yëkkuō kī wé ie' tō iyë' Abraham a' i' es: “Be' batamik ye' er buaë chōraë ká ulitane wakpa a.”*

⁹ Es se' isuë tō wépa kōs erblōke ie' mik wes Abraham es, esepa kōs a' ie' er buaë chōraë wes ie'

* 3:8 Génesis 12.3

er buaë yë' Abraham a es. Esepa ë a ie' er buaë chöraë.

¹⁰ Skëköl yëkkuö tö ichè i' es: “Wépa kě tö ì kōs tso' kitule ttè dalöiëno yëkkuö ki e' wà dalöieku' yësyësë, esepa kōs kichateraë Skëköl tö.”† Erë kě yi tö iwà iutepa es, e' kuëki se' wà ijcher tö wépa erblé ttè dalöiëno mik e' tsatkoie, esepa kōs kichateraëitö.

¹¹ Nies ie' yëkkuö tö ichè i' es: “Yi dör yësyësë ierblö Skëköl mik e' batamik, ese serdaë.”‡ Es se' wà ijcher tö kě yi tsatkënuκ Moisés ttè dalöiëno iute wä.

¹² Nies Skëköl yëkkuö tö ichè i' es: “Yi tö ttè dalöiëno e' dalöié yësyësë seraa, ese ser michoë ttè e' wa.”§ Ttè e' tö se' a ikkachè tö ttè dalöiëno, e' tö se' ké idalöiök seraa. Erë se' erblö Cristo mik, e' kě dör es, e' ki erblè ë kiane ie' mik. E' kuëki ttè e' kě shutunukka Moisés ttè dalöiëno e' wa, e' dör ttè kuak'i e' kuëki.

¹³ Skëköl yëkkuö tö ichè: “Yi ttéwä kichatkëule kal mik, e' wa iwënewä tö ese kichatëttsa Skëköl tö.”* Es Cristo kōtéwä krus mik, e' wà kiane chè tö ikichatëttsa Skëköl tö. Erë ikichatënettsa se' skéie, Skëköl ttè dalöiëno e' dalösewéwasö e' nuí ki. Es Cristo tö se' yë'ttsa se' nuí ulà a.

¹⁴ Es ibak ie' ta as Skëköl kablè' er buaë chök Abraham a, e' wà dö nies pè' kě dör judiowak esepa ulà a Cristo Jesús batamik. E' dör tö Skëköl kablè' iWiköl muk se' a, se' erblö Cristo mik, e' batamik.

Skëköl er buaë ché se' a, e' kě dè' ttè dalöiëno e' batamik

† **3:10** Deuteronomio 27.26 ‡ **3:11** Habacuc 2.4 § **3:12** Levítico 18.5 * **3:13** Deuteronomio 21.23

15 A yamipa, se' a ta mik se' tö se' ttè mé ñi a, e' shtésö yëkkuö ki ta s'kiè shtésö iki, eta ttè e' kë maneorpattsane yës, kë iki kuötkërpakaia yës.

16 Es ì uk Skëköl kablë' Abraham a ena ileri eköl a, e' dör. Skëköl yëkkuö tö Abraham ditséwö eköl ë e' cheke, kë dör seraä. Abraham ditséwö chekeitö e' dör Cristo.

17 Ì chök ye' tso' e' dör i': Skëköl tö ittè me'tke Abraham a ta ikkachéitö ia tö moki iwawëraëitö. E' ukuöki ta ðuas tka döka cien tkëyök ki dabom mañayök (430) ta ie' tö ittè dalöiëno me' Moisés a as Israel aleripa tö idalöiö. E' wa isuésö tö ttè mène Abraham a, e' mène ia kewe, ttè dalöiëno mène Moisés a e' yöki. E' kueki ttè dalöiëno mène Moisés a, e' kë a ì uk Skëköl kablë' Abraham a, e' wöitukwa.

18 Ì uk Skëköl kablë' se' a, e' wà döpa se' ulà a, Moisés ttè dalöiëno e' iütésö e' batamik, e' ma e' kë dë'ttsa se' a wës ì kablëule es. Erë Skëköl kablë' Abraham a imuk ëme.

19 E' dör es, e' ta çì kueki Skëköl tö ittè dalöiëno me' Israel aleripa a? Ìe' kablë' Abraham a, e' ukuöki ta ittè dalöiëno méitö ie'pa a ì sulu wamblekerakitö, e' wà kkachoie dö mik Abraham aleri eköl yëne ie' a, e' de eta, e' dör Cristo. Ttè dalöiëno e' me' Skëköl biyöchökwakpa tö Israel aleripa a Moisés dör itteköl e' wa.

20 Erë Skëköl wák kablë' Abraham a, e' kë dör itteköl wele wa. E' kueki se' wa ijcher tö ttè e' dör kibiie, ttè dalöiëno mène Moisés a e' tsata.

çÌ kueki Skëköl tö ittè dalöiëno me' Israel aleripa a?

21 E' dör es, e' ta çe' wà kiane chè tö ttè dalöiëno, e' kë ñi sini'kune Skëköl kablë' Abraham a e' ta? ¡Au,

kě idör es! Ttè dalöiëno tö sene michoë múpa se' a, e'ma se' dõmi buaë yësyësë Skëköl wörkì ttè ñe' dalöiësö e' wa.

²² Erë e' kë dör es. Skëköl yëkkuö tö ichè tö s'ditsö kos klöulewà sene sulu ulà a, kë se' a e' tsatkë nuk. E' dör es as Skëköl kablè', e' wà dõ se' ulà a, se' erblö Jesucristo mik e' wa.

²³ Kam Cristo döbitu s'tsatkök se' erblö ie' mik e' wa, e' yökì se' bak klöulewà ttè dalöiëno dikia wës s'wõtèwà s'wöto wé a es. Erë se' kë a e' yënuksa ttè e' dikia dõ mik Cristo dë'bitu ikkachök se' a tö s'kawõtà erblök ie' mik e' tsatkoie età.

²⁴ Ñies ichëmisö tö Skëköl tö se' méwà ttè dalöiëno dikia s'kkö'noie dõ mik Cristo de età. E' dör wës alà yé tö yi yulè ilà kkö'noie es. Skëköl tö iwé es as ie' tö se' klö'ù wës pë' buaë yësyësë es, se' erblö Cristo mik e' wa.

²⁵ I'ñe tã se' erblö Jesucristo tté buaë e' mik, e' kuekì ttè dalöiëno kë ku'ia se' kkö'nuk wës alà kkö'nukwak es.

²⁶ A' kos dör Skëköl ala'r, a' erblé Cristo Jesús mik e' wa.

²⁷ A' wépa kos wösune iwà kkachoie tö a' erblé Cristo mik, esepa kì Cristo ser iëne wës se' datsi' iö es. E' kuekì a' serke buaë wës Cristo ser es.

²⁸ Se' kos batsulewà Cristo Jesús mik, e' kuekì se' dör wës wák eköl è es. E' kuekì se' dör judiowak ö se' kë dör es, se' klöulewà kanè mésoie ö se' kë dör es, se' dör wëm ö se' dör alaköl, e' kë dë' wës Skëköl a.

²⁹ Se' dör Cristo icha, e' tã se' dör Abraham aleripa chök. Ñies i uk Skëköl kablè' Abraham a e' wà döraë se' ulà a.

4

Se' kě ku'ia Moisés ttè dalöiëno e' dikia

1-2 Ye' tō ikleeke a' a ttè i' wa: Ichösö tō pē' eköl dör inuköl blu' taië e' blēnewa. Ie' iyi kōs méatitō ilà ulà a. Erë ie' alà ià tsirlala, kě a ikaneonuk. E' kuëki o'ka tso'ne ie' kkö'nuk, ie' wëttsuk. Ie' kawōta ie'pa ttè iütök dō mik wekkē iyě tō ikéwō me'at ekkē. Erë ie' dör iyě blēnewa e' dali kōs e' wák, erë kam ikéwō dō e' yōki ie' dör wēs s'klōulewa kanè mésoie tso' iu a es. Erë mik iyě blēnewa e' tō ikéwō me'at e' deka, eta iyě dali kōs dōraë iulà a.

3 E' sù sa' judiowak bak wēs alala ñe' es. Kam Skököl tō ilà patkō e' yōki sa' bakia klōulewa ttè èse tso' ká i' a ese dikia idalöiök.

4 Erë mik kawō bikeitsitō e' de, eta ie' tō ilà patké ká i' ki, e' kune' s'ditsöie sene' Moisés ttè dalöiëno e' dikia.

5 Ilà debitu sa' bak klōulewa ttè e' ulà a, e'pa yöktsa as sa' dō Skököl ala'rie.

6 A' erblé Cristo mik, e' kuëki a' dör Skököl ala'r ñies wēs sa' es. E' kuëki ie' tō ilà Wiköl patké senuk se' er a, e' wa se' kköchöke buaë Skököl ska', ie' wa se' tō ichেকে buaë Skököl a: “¡A yëwöla!”

7 Es se' kě ku'ia wēs s'klōulewa kanè mésoie es. E' skéie se' detke Skököl ala'rie, e' kuëki i kōs tso' ie' wa e' dör se' icha ñies.

8 Kenet ta a' kě e' batsōta' ie' mik, e' kéwō ska' ta a' bak klōulewa skökölpa dalöiök a' bak esepa ulà a. Ñermata ie'pa kě dör Skököl ichökle e'.

9 Erë i'ñe ta a' bätse buaë Skököl chök e' mik —ö ichémisö bua'ie tō ie' bätse buaë a' mik— ¿wēs i'ñe ta a' e' maktsane ttè èse kōs e' ane? Ttè ekkēpa kě a se'

tsatkënuk. Ttè e' kě dör ìie bua' se' a. Kě se' senukne ttè ese dikia.

¹⁰ Judiowak tö idiwö tkö'weke, isi'wö tkö'weke, ikéwö tkö'weke ñies iduéswö tkö'weke. ¿Iök se' tö e' wakaneweke es?

¹¹ Ye' suane dö' kanè kos weyö a' shua, e' weirwa ě.

Kenet ta Galacia wakpa tö Pablo kiéwa buaë

¹² A yamipa, ye' dör judiowak erè ye' kě serku'ia judiowak ttè dikia. ¿Wes ì'ñe ta a' e' tiakwa ttè e' dikia? E' kě war a' tö es. Ye' kköchö a' a' tö a' senú wes ye' es. Mik ye' bak a' ska' kuaë, eta a' kě wa ì sulu wamblene ye' ta.

¹³ Mik ye' tö Jesús tté buaë tsá paka' a' a, eta ye' kirirke taië, e' kueki ye' e' tseat a' ska'.

¹⁴ Ye' kirirke, e' dör darereë a' a, erè e' kueki a' kě wa ye' watenettsa. E' skéie a' tö ye' sue buaë wes Skéköl biyöchökwak sue es. A' tö ye' kiéwa buaë wes Cristo Jesús kiéwa a' tö es.

¹⁵ A' ttse'ne buaë ye' ta kuaë, ¿wes e' de ì'ñe ta? Ye' ichè tö a' wák wöbla mú yerttsa a' a' tkewa ye' icha skéie, e' ma a' tö io' es. Es a' kikekayö.

¹⁶ Erè ì'ñe ta wesua a' ye' sue a' bolökie, ttè moki cheyö a' a' e' ě kueki.

¹⁷ Pe' tso' a' wöbla'uk judiowak ttè wa, e'pa tö iché tö ie'pa ki a' kiar taië, erè e' kě dör er bua' wa. Ie'pa ki kiane tö a' tö sa' watöttsa ta es a' mi' ie'pa ě ttè iutök.

¹⁸ Ie'pa tö a' saupa, a' kimupa er bua' wa mik ye' tso' a' ta ö ye' kě ku' a' ta, e' ma buaë idir ye' a. Erè ie'pa tso' a' wöbla'uk ttè kě dör moki ese wa. E' kueki ye' yöki isulune.

19 A ye' ala'r, ye' skà weirke tajë a' dalërmik wës alaköl alà kurke weir es dõ mik a' de senuk wës Cristo ser es eta.

20 I' ta ye' mú dõ a' ska' ttök bua'ie a' ta as a' isaù tò a' dalër tajë ye' éna. Ì wambleke a' tò es, e' tò ye' tkiwéwa suawé tajë.

Agar ena Sara, e' pakè

21 A' welepa senak judiowak ttè dikia, erë ì tso' kitule Moisés yëkkuö ki, ¿e' jcher a' wa?

22 E' tò ichè tò Abraham ala'r bøl. Eköl kune' alaköl kiè Agar, e' ta. E' kiè Ismael. Agar dör Abraham alaköl kiè Sara e' kanè méso toulettsa ese. Iëköl kune Sara ta. E' kiè Isaac. Sara kë dör yi kanè méso.

23 Kanè méso ñe' alà kune' wës se' ësepa kur es. Erë Sara kë dõtã' alàè, e' alà kune' mik idetke këkëpalatke eta, wës Skëköl kablè' Abraham a es.

24-25 E' tò ilè kleeke se' a. Alakölpa bøl ñe' tò ttè mène böt e' wà chè. Agar bak kanè méso e' tò ttè dalöiëno mène Israel aleripa a Sinaí kébata a te Arabia, e' wà chè. E' wà dör tò Israel aleripa erblé ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie. E' dör wës ie'pa tso' klöulewa ttè e' dikia wës kanè méso tso' klöulewa iwökir ulà a es. E' kuëki wëpa kos tso' klöulewa ttè dalöiëno e' ulà a, esepa dör wës Agar ala'r es. Ñies Sinaí kébata, e' tò Jerusalén tso' kã i' ki i' ñe ta e' wà chè. Eë judiowak serke. Ie'pa tso' klöulewa Moisés ttè dalöiëno dikia wës kanè méso es.

26 Erë Sara alà kune' e' tò ttè mène Abraham a, e' wà chè. Se' kë ku' klöulewa Moisés ttè dikia, e' kuëki se' dör wës Sara alà es. Se' dör Jerusalén èt tso' kã jai a e' wakpa.

27 E' dör wēs itso' kitule Skëköl yëkkuö kī es, e' tō ichè i' es:

A alaköl, be' kē dōtā' alàè,
is alala kūr, e' kī alakölpa weir, e' kē ttsëule be' wā.

Erè be' dōraè alàè tajë
tkōkā alaköl dōtā' alàè e' tsatā.

E' kuëkī be' ttsë'nú buaë.

Be' anú tajë ttsë'ne bua' wa.*

Es Skëköl yëkkuö tō ichè.

28 A yamipa, se' dör wēs Isaac es. Isaac kune' wēs Skëköl kablë' Abraham a es. Es ñies se' erblé Cristo mik, esepa de Skëköl ala'rie wēs ie' kablë' es.

29 Agar alà kune' wēs s'ditsö kūr es, erè Isaac kune' Skëköl Wiköl batamik. E' kēwō ska' tā Agar alà tō Isaac we'ik tajë. E' sù i'ñe tā wépa tso' klölewā Moisés ttè dikīa, esepa tso' se' dör Skëköl ala'r, esepa we'ikök.

30 Erè Skëköl yëkkuö tō iché i' es: “Iyë iyi tso' mè alaköl kē dör kanè méso, e' alà a, e' kē kawō tā' blatè alaköl dör kanè méso e' alà a. E' kuëkī iyuõshkar alàè.”†

31 E' kuëkī, a yamipa, se' kē dör wēs alaköl dör kanè méso e' ala'r es. Se' dör wēs alaköl kē dör kanè méso, e' ala'r es.

5

Se' yënettsā ttè dalöiëno dikīa

1 Cristo tō se' yë'ttsā Moisés ttè dalöiëno e' yökī as se' kē ku'ia klölewā ttè e' ulà a. E' kuëkī se' e' tkōwā darërè erblök Cristo ë mik. Kē se' e' tiukwane ttè dalöiëno dikīa wēs s'klölewā kanè mésoie es.

* 4:27 Isaías 54.1,2 † 4:30 Génesis 21.10

² A' tō ye' ttō ttsō. Ye' dōr Pablo. Ye' wák tō ichè a' a' tō a' wēpa e' mettsa itóttola kkuölit tōk tsir wēs judiowak wöblar es e' tsatkoie, e' ta Cristo kē tō a' kimepa yēs.

³ Ye' tō iskà chène wēpa ulitane e' mettsa itóttola kkuölit tōk tsir, esepa a' tō ie'pa kawōta Moisés ttè dalöiëno e' wà dalöiök seraa.

⁴ A' ulitane éna ttè dalöiëno, e' iütak as a' dō yēsyesē Skököl wōa, esepa kos e' batséttsa bānet Cristo yōki. Es Skököl er buaë ché se' a' Cristo batamik, e' watéttsa ie'pa tō seraa.

⁵ Erē se' erblöke Cristo mik, esepa wa ijcher Skököl Wiköl wa tō ie' tō se' klö'weraë wēs pē' buaë yēsyesē es, se' erblé Cristo mik, e' batamik. E' wà panekesō ttsē'ne bua' wa.

⁶ Se' batsulewa Cristo Jesús mik, e' ta yi tottola kkuölit tēule tsir ö kē itēule e' kē ska' Skököl tkine. Se' erblö Cristo ē mik, e' tō se' ké ñi dalëritsök, e' dör ibua'ie.

⁷ Kuaë ta a' mir buaë. ¿Yi tō a' wöklö'wé as a' kē tō ttè moki iütö?

⁸ E' kē dör Skököl tō se' klö'bak iwák a' e'.

⁹ A' taië e'pa sulu'werawa ttè suluë elkela ë tō wēs pan wölöwoka elkela tō harinachka kos wölöwekeka es.

¹⁰ Erē ye' erblöke Skökēpa Jesús mik tō a' kē mi'pa ttè sulu e' itōki. Wé tso' a' tsiriük ttè ese wa, e' we'ikera Skököl tō. Kē ki ie' tkine tō yi idir.

¹¹ Erē a yamipa, ye' mú tso'ia ipakök tō wēpa kawōta itóttola kkuölit tōk tsir, e'ma ¿i kuëki judiowak tō ye' we'ikekeia taië? Ye' tō ttè e' pakōpaia, e'ma ie'pa kē ulurkü' ye' ki mik ipakekeyö tō Cristo kötēwa krus mik se' skéie etā.

12 Erë wépa tso' a' wökir a ká chöukwa ttè ese wa, jeseпа mú e' biöttsaie i' ta!

Ñi dalëritse

13 A yamipa, Skëköl tö se' klö'bak as se' kë seria ttè dalöiëno dikia. Erë e' kë dör i sulu wambloie wes s'wák dër sulu ki ikiane es. E' skéie se' ñi kimù, ñi dalëritse kueki.

14 Moisés ttè dalöiëno kos e' wöiënewa ttè etkë a, e' tö ichè: “A' malepa dalëritsö wes a' wákpa e' dalër es.”*

15 A' e' kkö'nú. A' ñi saukeia suluë, a' ñippökeia taië wes iyiwak sulusi es, e' ta a' wákpa ë ñi eurawa.

Sene Wiköl Batse'r wa

16 Es ye' tö a' a' ichè tö se' senù Skëköl Wiköl wa. Se' serke es, e' ta i sulu kiane s'wák dër sulu e' ki wamblë, ese kë wamblepasö.

17 I kiar s'wák dër sulu e' ki, ese kë kiar Skëköl Wiköl ki. Nies i kiar Skëköl Wiköl ki, ese kë kiar s'wák dër suluë e' ki. S'wák dër suluë ena Skëköl Wiköl e'pa ñi wöklö'uke, e' kueki i kiar se' ki wë ese kë or se' a.

18 Erë Skëköl Wiköl tö se' wëttseke, e' ta se' kë ku'ia ttè dalöiëno dikia.

19 Wépa tso' iwák dër sulu e' iutök, e' wërwa wöshak. Esepa trër ena e' ia'uke sene sulusi wa. Iyi sulu ese skà kakuetéwarakitö darërëë.

20 Ie'pa tö iyi diököl dalöieke. Ie'pa dör al-ibchökwakpa. Ie'pa ñi saù suluë, ñi wöñatkö ñië, ñippö taië, ukyër ñi ki. Ie'pa ulurka bet. Ie'pa e' ttsöka imalepa tsata. Ie'pa dör s'blabatsökwakpa. Wépa e' batsöke ie'pa mik, e'pa ë ta ie'pa ser buaë.

* 5:14 Levítico 19.18

²¹ Ie'pa kě wöbatsö tö ì kiane ie'pa k̄i, ese tso' s'malepa w̄a. Ie'pa e' ttöke blo' wa, e' kuek̄i ì sulu k̄i wamblekerakitö taië. E' sù íyi skà suluë wambleke ie'pa tö. Ye' tö a' a ichekene w̄es ye' tö iyë'bak es tö wépa serke es, esepa kě döpa ì blúie Skököl tso' e' a.

²² Erë mik se' serke Skököl Wiköl wa, et̄a se' ñi dalëritsöke, se' ttsë'rke buaë, se' serke bërë, ì kos dalë'ttsekösö er bua' wa, se' ñi saü er bua' wa, se' er buaë chö s'malepa a, se' ttö moki,

²³ kě se' e' ttsöka taië, se' e' kkö'nù buaë. Se' serke es, e' ta ttè dalöiëno kos, e' kě dalöseonewa se' w̄a.

²⁴ Se' wák dër suluë, ñies ì kos suluë wamblak se' éna, ese kos watéttsa se' dör Cristo Jesús icha e'pa tö. E' dör w̄es se' tö ese kos ttéw̄a wötëulew̄a krus mik es.

²⁵ Se' serke Skököl Wiköl mik, e' kuek̄i se' e' mù as ie' tö se' wëttsù.

²⁶ Kě se' e' ttsökka taië, kě se' ñi tsiriuk, kě se' ukyë nuk ñi k̄i.

6

Se' kawöt̄a ñi k̄imuk

¹ A yamipa, a' w̄ele anemine ì sulu wamblè a, e' ta a' serke Wiköl Batse'r wa, esepa ké ie' k̄imuk er bua' wa as ie' e' kökane. Erë a' e' kkö'nú dö' ì sulu tö a' erkiöwè ta a' armi ì sulu wamblè a w̄es ie' es.

² A' w̄elep̄a kawö tköke suluë, e' ta a' ñi k̄imú. A' tö iwé es, e' ta a' serke w̄es Cristo ttè dalöiëno tö ichè es.

³ A' w̄ele e' bikeitsö tö buaë idir imalepa tsata, ñermata kě dör ì, e' ta ie' kitö'uke.

⁴⁻⁵ Is se' ser buaë ö suluë ese wërke se' wöki eköl eköl. E' kuek̄i se' ulitane ké e' sauk tö is se' ser, e'

wa se' e' kkö'nù. Se' serke buaë yësyësë, e' ta se' ttsë'rdaë buaë se' wák a. Erë kë se' kàne e' kkö'nuk wës s'malepa serke es.

⁶ Ì buaë kos tso' a' wà ese kakmú wépa tò a' wöbla'weke Skëköl ttè wa esepa a.

⁷ Kë se' e' kitö'uk tò se' a Skëköl wayörmi kë nuí ta'. Ì kuatkésö buaë ö suluë, e' wà wöweranesö.

⁸ Ì sulu kiane s'wák dër suluë e' kî wamblè, ese wamblésö, e' ta e' wà dörane s'kî ta se' weir michoë. Erë ì buaë kiane Skëköl Wiköl kî wè ese wésö, e' ta e' wà dörane s'kî ta sene michoë döraë se' ulà a.

⁹ Ì buaë wëkesö këkraë, kë ilo'yeta', e' ta aishkuö ta mik ikéwö de, eta iské döraë se' ulà a. E' kueki kë se' shtrinuk ì buaë uk këkraë.

¹⁰ E' kueki mik se' a ì buaë ormi, eta iüsö sulitane a, bua'iewa s'yamipa erblöke Cristo mik, esepa a.

Pablo e' chéat

¹¹ Ttè bata i' shtök ye' tso' ye' wák ulà wa. A' isaú tò ikite bërie, es a' wà ijchermi tò moki ye' tso' ishtök.

¹² Wépa tò a' keke a' wépa tottola kkuölit tök tsir, e'pa tò iweke es as ie'pa at buaë judiowak malepa ta. Ie'pa tò ichöpa tò se' tsatkërke, Cristo kötëwä krus mik se' skéie, e' batamik, e'ma judiowak tò ie'pa we'ikera siarë.

¹³ Erë ie'pa wákpa tottola kkuölit tëule, e'pa kë tò Moisés ttè dalöiëno e' iütè sërää. Ie'pa tò a' keke a' tottola kkuölit tök tsir e' ttsokä iwákpa a tò ie'pa tò a' ké e' wakyuök wës judiowak es.

¹⁴ Erë ye' i', e' kë e' ttsöpaka ì ulitane kî. Skëképa Jesucristo kötëwä krus mik, e' ë kikekekayö. E'

batamik ì sulu kòs tso' ká i' a ese dunewabak ye' a, ñies ese a ye' dunewabak.

¹⁵ S'tottola kkuölit tëule tsir ö kë tëule, e' kë k_i Skëköl tkine. Ie' tō se' er mane'wé pa'al_i iWiköl wa, e' ë kiar ie' k_i.

¹⁶ Wépa kòs serke wēs ttè i' tō ichè es, as esepa a ie' tō sene bërè mù ena isaù er siarè wa. Esepa dör ie' ala'r chök, esepa dör Israel aleripa chök ie' a.

¹⁷ Ye' weine kòs Jesús ttè kuëk_i, e' tō tso' ye' wa ye' chkà k_i. E' wa ye' tō iwà kkacheke tō ye' dör ie' kanè méso mok_i. E' kuëk_i i'tami kë yi tō ye' tsiriwariä ttè e' k_i.

¹⁸ A yamipa, as Skëkëpa Jesucristo er buaë chō a' ulitane a. Es e' idir.

Tte Pa'ali Me' Skëköl tö Se' a
New Testament and Shorter Old Testament in Bribri
(CS:bzd:Bribri)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca